

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2417/19-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Cítov, okres Mělník
Sídlo	277 04 Cítov 3
E-mail	info@zs-citov.cz
IČ	71009981
Identifikátor	600047539
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iveta Rechcíglová
Zřizovatel	Obec Cítov
Místo inspekční činnosti	277 04 Cítov 3
Termín inspekční činnosti	4. – 6. listopadu 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti bylo ve dvou věkově smíšených třídách MŠ zapsáno 43 dětí, od poslední inspekce se jejich počet výrazně snížil. Nejvyšší povolený počet je 55. Ve školním roce 2019/2020 jich jedenáct plní povinné předškolní vzdělávání, z toho pět má povolený odklad povinné školní docházky. Jedno má jiný mateřský jazyk než český. Provoz je ve školním roce 2019/2020 stanoven od 6:30 do 16:30 hodin. Pro pohybové aktivity je využívána školní zahrada a obecní hřiště.

Vzdělávací proces probíhá podle ŠVP pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Od podzimu do léta (dále ŠVP PV).

Ve čtyřech třídách prvního stupně ZŠ se vzdělává 65 žáků, nejvyšší povolený počet je 100 žáků. Od minulé inspekční činnosti v roce 2014 se počet žáků mírně zvýšil. V ZŠ probíhá vzdělávání podle ŠVP pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV). Aktuálně je evidováno 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školní družina, v jednom oddělení s 30 zapsanými účastníky, realizuje zájmové vzdělávání podle ŠVP pro školní družinu.

Škola v rámci podpory sociálního a osobnostního rozvoje žáků organizuje široké spektrum zájmových kroužků. Probíhají po ukončení vyučování, jsou určeny pro všechny žáky, kteří si je mohou vybrat dle svého zájmu či nadání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V koncepci rozvoje školy jsou jasně stanoveny cíle zaměřené na zlepšování materiálních podmínek, zkvalitňování vzdělávání, podporu profesního rozvoje pedagogů a vytvoření prostředí otevřeného rodičům a veřejnosti. Tyto cíle jsou postupně většinou úspěšně realizovány.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla jmenována od 1. srpna 2018, předpoklady pro výkon funkce splňuje. Některé řídicí kompetence delegovala na vedoucí učitelku MŠ a od letošního školního roku na zástupkyni pro ZŠ. Při řízení školy nejsou respektovány všechny relevantní právní předpisy (chybný obsah školního řádu MŠ a ŠVP PV, bezdůvodné přerušování provozu MŠ, nevyhodnocování naplňování individuálního vzdělávacího plánu, neuzavření písemné dohody o docházce dítěte do MŠ). Nízká je rovněž i účinnost kontrolního systému a pedagogického vedení, která se projevila nedostatky v průběhu vzdělávání v MŠ a ZŠ a v organizaci vzdělávání v MŠ. Negativním zjištěním při inspekční činnosti bylo neefektivní rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek v MŠ. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání bylo ve školním roce 2018/2019 postupováno v souladu s příslušným právním předpisem. Výroční zpráva o činnosti školy a další dokumenty školy jsou zpracovány v požadovaném rozsahu a kvalitě.

V pedagogickém týmu ZŠ jsou všichni učitelé i asistentka pedagoga odborně kvalifikováni, potřebné kvalifikační předpoklady splňuje i vychovatelka v družině. V MŠ je pět učitelek, jedna z nich si požadované vzdělání doplňuje studiem. Někteří pracovníci školy poskytující poradenské služby, aniž by absolvovali příslušné studium pro splnění dalších kvalifikačních předpokladů (metodik prevence sociálně patologických jevů a výchovný poradce). Škola efektivně nevyužívá odborné kvalifikace metodika environmentální výchovy.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřen především na studium ke splnění odborné kvalifikace a dalších kvalifikačních předpokladů, ale i prohlubování odborné kvalifikace. V rámci průběžného vzdělávání se pedagogičtí pracovníci ZŠ a družiny vzdělávali minimálně, většinou jen v oblasti metodiky výuky matematiky, českého jazyka a výtvarné výchovy. Pedagogická rada je funkčním poradním orgánem ředitelky.

Pro kontakt školy s veřejností jsou cíleně využívány velmi pěkně vedené, nově zmodernizované, webové stránky. Zákonným zástupcům dětí a žáků škola nabízí komunikaci s pedagogy prostřednictvím e-mailu, žákovských knížek, třídních schůzek nebo individuálních konzultací.

Na začátku aktuálního školního roku byli žáci i děti správně poučeni o bezpečnosti, v jeho průběhu také v souvislosti s realizovanými činnostmi o dalších možných bezpečnostních rizicích. V průběhu inspekční činnosti probíhal dohled nad žáky dle stanoveného rozpisu. Ve vnitřních směrnících je vyhodnocena většina bezpečnostních rizik, ke kterým škola přijala vhodná preventivní opatření. Přesto ale správně neidentifikovala riziko související s chybějící revizí ve výuce používané tabule.

ŠVP PV je správně zacílený na všestranný rozvoj osobnosti. Nesoulad ŠVP PV s příslušným RVP však přetrvává od předchozí inspekční činnosti. Nedostatky byly zjištěny v organizaci odpoledního vzdělávání v MŠ (např. ve spojování dětí na odpolední vzdělávání). Nevedení pedagogické diagnostiky v MŠ je příčinou nedostatečné podpory některých dětí při vzdělávání, která byla zjištěna i při inspekční činnosti. ŠVP ZV je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, ŠVP pro zájmové vzdělávání na něj vhodným způsobem navazuje a obsahuje všechny povinné údaje.

Mateřská i základní škola včetně družiny jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných pomůcek, využívané prostory pro zajištění vzdělávání dobře postačují. Školní družina má k dispozici vlastní zázemí. Škola disponuje i tělocvičnou a výtvarnou dílnou, ve kterých probíhají i zájmové kroužky. Přesto škola nevěnuje potřebnou pozornost stanovování priorit. Od poslední inspekční činnosti přetrvává neuzpůsobení materiálních podmínek pro stravování předškolních dětí.

Škola pro zlepšení materiálních podmínek využívá všech dostupných zdrojů (finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, příspěvek zřizovatele, úplata, sponzorské dary rodičů, výnos z doplňkové činnosti a sběru druhotných surovin) a podílí se na něm i přínosná spolupráce se zřizovatelem. V rámci investic zřizovatele a vlastních fondů školy proběhla první fáze rekonstrukce zahrady mateřské školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v MŠ probíhalo ve shodě s plánovanými cíli integrovaných bloků ŠVP PV. Správně vycházelo i z aktuálních podmínek, zejména ve třídě s převahou mladších dětí, kde byla zjevná efektivní spolupráce učitelky a chůvy. Spontánní a řízené aktivity byly tematicky dobře provázané. Účelně byl podporován rozvoj komunikačních dovedností, do programu byl zařazen ranní kruh s přivítáním, efektivně i cvičení pro rozvoj artikulace. Výrazným pozitivem v obou třídách byla vstřícná a pozitivní atmosféra.

Řízené pohybové aktivity měly většinou podobu motivovaného cvičení, což bylo vhodné ve třídě s převahou mladších dětí, ale ve třídách, kde byly děti starší, nebylo z pohledu jejich potřeb dostačující. Ani řízené zdravotně preventivní cviky pravidelně prováděny nebyly. Do didakticky dobře připravených řízených činností v obou třídách MŠ se děti většinou se zájmem zapojovaly. Byla při nich využívána zejména frontální organizace, méně byla

využívána nabízející se práce ve skupinách. Pro mladší děti bylo vzdělávání promyšlené a dobře motivované. Byly jim zadávány jednoduché a srozumitelné pokyny a děti na ně správně reagovaly. U starších dětí se nedostatečná diferenciací vzdělávání projevovала postupnou ztrátou jejich zájmu. Ani náročnost vzdělávací nabídky a úkolů však nebyla dobře připravená s ohledem na individuální specifika a potřeby některých dětí. V povinném předškolním vzdělávání děti většinou správně plnily připravené úkoly, většinou jim byla poskytována také i pozitivní zpětná vazba.

Odpolední odpočinek byl v MŠ správně dle ŠVP PV realizován po upozornění inspekčním týmem na jeho nedostatky. Až druhý den inspekční činnosti na základě zmíněného upozornění děti, které neusnuly, měly možnost klidných činností u stolečků. Nesprávné (i z pohledu adaptace dětí) bylo rovněž spojování dětí z obou tříd odpoledne, neboť MŠ má příznivé personální podmínky pro zajištění celodenního provozu dvou tříd.

Vzdělávací cíle v hospitovaných hodinách v ZŠ byly v souladu se ŠVP ZV. V prvním až čtvrtém ročníku byla výuka dobře organizačně a didakticky vedená, žáci se do ní aktivně zapojovali, ve většině hodin byly promyšleně uplatňovány mezipředmětové vztahy. Učitelky využívaly pestré formy a metody práce. Činnosti se účelně střídaly a dařilo se aktivně zapojit všechny žáky. Efektivně byla v hodinách využívána didaktická technika a vhodné didaktické pomůcky. Vždy bylo respektováno tempo žáků a včas byly zařazovány vhodné relaxační chvílky. V první třídě učitelka účelně propojovala efektivní výuku čtení a psaní. Dbala, aby si žáci při práci utvářeli správné pracovní návyky. Žáci se na učitelky obraceli s důvěrou, ve všech hodinách byla patrná příjemná atmosféra. Účelně byla zastoupena individuální práce žáků, jejich spolupráce v menších skupinách a společná práce celé třídy. Často probíhala diskuse k zadanému tématu, v níž většina z nich prokazovala dobré komunikační dovednosti. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla poskytována individuální péče, ve třídě třetího a čtvrtého ročníku probíhala efektivní spolupráce učitelky a asistentky pedagoga. Ve všech hodinách proběhlo závěrečné hodnocení ve vztahu k stanovenému cíli. V některých hodinách se dařilo také sebehodnocení žáků.

V pátém ročníku při hospitaci výrazně dominovala frontální výuka, byla méně efektivní a pro žáky nedostatečně motivující. Jejím nedostatkem byla rovněž celkově nižší aktivizace žáků pro práci s chybou a pro řešení problémových úloh. Potřebné úrovně nedosahovala ani diferenciací výuky. Hodiny nebyly dostatečně připraveny (použití prezentace s neaktuálními údaji), nebyly vhodně strukturované a byly didakticky chybně nastavené. Žáci byli dezorientováni v učebních činnostech a učitelkou nebyli dostatečně podporováni.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání účastníkům ze všech ročníků prvního stupně základní školy. Všem přihlášeným k pravidelné denní docházce nabízí vzdělávací, tvořivé, pohybové i odpočinkové činnosti. V rámci školní družiny jsou organizovány zájmové kroužky, které jsou cílené tak, aby podporovaly zájem žáků a zároveň rozvíjely jejich pohybové, kulturní a jiné schopnosti a dovednosti (taneční, sportovní hry, zdravotní). Rovněž i nabídka dalších zájmových kroužků vhodně doplňuje ŠVP ZV.

Výchovnému poradenství a prevenci negativních jevů v souvislosti s potřebami žáků škola věnuje patřičnou pozornost. Uvedenou oblast zajišťují výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které dobře koordinují činnosti ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky. Systém péče o žáky s potřebou podpůrných opatření ale vykazuje nedostatky v podobě chybějícího vyhodnocení účinnosti podpůrných opatření. Žákům ohroženým školním neúspěchem jsou nabízeny individuální konzultace. Prevence sociálně patologických jevů je založena na komplexním průběžném monitoringu rizikového chování, kterým se daří jeho případný výskyt většinou včas podchytit. Ne všechna, ředitelkou uváděná opatření k minimalizaci rizikového chování ale škola eviduje

(např. posílení personálního zajištění dohledu v souvislosti s řešením agresivního chování žáka v minulém školním roce). Intervence školy často spočívá pouze v cíleném zaměření výchovně vzdělávacího procesu a preventivních programů na řešení aktuálních problémů žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V ŠVP PV jsou dobře nastaveny kompetence, kterých mají děti v povinném předškolním vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích oblastech dosáhnout. Hodnocené jsou několikrát ročně pouze třídní kolektivy, ale pedagogickou diagnostiku o pokrocích dětí v rozvoji a učení škola nevede. V důsledku toho bylo při inspekční činnosti zjištěno, že některým dětem nebyla poskytována účinná zpětná vazba, která by vedla ke zvládnutí některých pracovní dovedností anebo učila děti efektivně pracovat s chybou. I přesto lze celkově vyhodnotit, že děti v povinném předškolním vzdělávání byly většinou schopné pracovat podle pokynů. Na činnost se soustředily a dokončily ji. Zvládaly základní předmatematické a předčtenářské dovednosti. Většinou bez větších problémů uplatňovaly pracovní návyky a respektovaly daná pravidla. Nejmladší děti se již většinou bezproblémově zapojovaly do nabízených činností, až na výjimky dobře navazovaly kontakty s vrstevníky i dospělými. Pro plynulý přechod z předškolního vzdělávání k povinné školní docházce je velmi přínosná příprava dětí, která probíhá pravidelně ve druhém pololetí v základní škole.

Výsledky základního vzdělávání škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje na jednáních vedení a na pedagogických radách. Vedení školy pravidelně shromažďuje informace od vyučujících a třídních učitelů, efektivně využívá reporty ze školního informačního systému a z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti. Škola se neúčastní žádného externího testování žáků. Výsledky vzdělávání jsou dále sledovány v soutěžích (např. soutěž v matematice, mladý zdravotník a řada sportovních soutěží). V této oblasti je přínosná spolupráce s dalšími školami v regionu, která srovnání výsledků částečně umožňuje. Přínosné je i zapojení žáků do projektu Včelka pro podporu čtenářské gramotnosti.

Celkově žáci dosahují ve vzdělávání dobrých výsledků, ve školním roce 2018/2019 prospěli kromě dvou všichni, více než tři čtvrtiny žáků prospěly s vyznamenáním. Škola výsledky vzdělávání žáků pravidelně analyzuje a ke zlepšení jejich prospěchu jsou přijímána účinná opatření (konzultace s vyučujícími, spolupráce se zákonnými zástupci, doučování, předmět speciální pedagogické péče nebo pedagogická intervence). Tato opatření ve většině případů jsou účinná, vedou ke zlepšení výsledků vzdělávání. Všechny uvedené skutečnosti účinně přispívají k tomu, že žáci jsou vzdělávání podle svých aktuálních možností a jejich podpora přispívá nejenom k jejich dobrému začlenění do školního prostředí, ale i k jejich vzdělávacím výsledkům, které jsou stabilní, nebo mírně se zlepšující. Pomoc poskytovaná žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle jejich současných učebních výsledků efektivní, podpůrná opatření jsou naplňována, nejsou však systematicky vyhodnocována. Dle výsledků žáků, kteří se vzdělávají podle IVP, je patrné mírné zlepšení mezi prvním a druhým pololetím školního roku 2018/2019. Škola také sleduje úspěšnost žáků nejen po jejich přestupu do jiných škol, ale po celou dobu jejich vzdělávání v nich.

Výsledky vzdělávání ve školní družině se zaměřují na posouzení verbálních i praktických činností žáků a jejich aktivity. V případě potřeby jsou přijata vhodná opatření, která jsou projednána se zákonnými zástupci žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k personální změně na pozici ředitelky školy.
- Snížil se počet dětí MŠ a zvýšil počet žáků ZŠ.
- Zvýšil se počet pedagogických pracovníků základní školy ze tří na pět a podíl odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků v celém pedagogickém sboru.
- Přetrvává nízká účinnost kontrolního systému vedení školy.
- Byl vybudován prostor pro výtvarnou dílnu.
- Byly vytvořeny nové webové stránky školy.

Silné stránky

- Komunikativně vstřícné prostředí, laskavý přístup učitelek k dětem i žákům vytváří dobré podmínky pro vzdělávání dětí v MŠ i žáků v ZŠ.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Nedostatky jsou v pedagogickém vedení a v řídicí činnosti (nedodržování právních předpisů, nesprávné přerušování provozu MŠ, nevhodná organizace stolování v MŠ, pravidelné spojování dětí v MŠ po obědě v jedné učebně).
- Není vedena pedagogická diagnostika o pokrocích dětí MŠ.
- Nevyužívání externího hodnocení snižuje objektivitu hodnocení výsledků vzdělávání v ZŠ.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit řídicí činnost vedení školy (v dokumentaci školy reflektovat na změny právních předpisů, přerušovat provoz MŠ ze zákonných důvodů, organizaci stolování přizpůsobit potřebám dětí předškolního věku, maximálně omezit spojování dětí při vzdělávání v MŠ).
- Vést o dětech písemné záznamy o jejich rozvoji a učení pro všestranný rozvoj osobnosti podle ŠVP PV.
- Využívat efektivně odborných znalostí, zájmu nebo profilace učitelů ke zvyšování kvality vzdělávání (např. environmentální, kreativní oblast).
- Využívat externího hodnocení žáků v ZŠ.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná zřizovatelem dne 17. prosince 2009 včetně Dodatků č. 1 a 2
2. Koncepce rozvoje ZŠ a MŠ Cítov v letech 2018 – 2022
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
4. Školní vzdělávací programem pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem *Od podzimu do léta*, bez č. j., platnost od 1. září 2014
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. září 2018
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, aktualizace od 3. září 2018
7. Školní řád Mateřské školy, bez č. j., z 30. srpna 2018, účinnost od 28. srpna 2018 k termínu kontroly
8. Školní řád základní školy Základní a mateřské školy Cítov ze dne 31. srpna 2019
9. Záznamy z pedagogické rady vedené k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika MŠ, ZŠ a školní družiny vedená ve školním roce 2019/2020
11. Třídni knihy tříd *Kočky a Myšky* ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
12. Třídni knihy ZŠ a Třídni knihy školní družiny ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
13. Přijímání k předškolnímu, základnímu a zájmovému vzdělávání od školního roku 2019/2020 (vzorek, vč. kritérií přijímání od školního roku 2019/2020)
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek v MŠ, rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2019/2020, rozpis dohledů v základní škole na školní rok 2019/2020, plán DVPP
15. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2018
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků (knihy úrazů, revizní zprávy a protokoly ve školním roce 2019/2020 o provedených kontrolách) vedené ve školním roce 2019/2020
17. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2018
18. Závazné ukazatele rozpočtu za rok 2018 a 2019 k datu inspekční činnosti
19. Zápis České školní inspekce s ředitelkou školy 5. listopadu 2019
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-1210/14-S z 23. května 2014
21. Zápis ze schůzky se zákonnými zástupci žáků ze 7. a 11. března 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva

zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Šebestová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Blanka Šebestová v. r.

Mgr. Bc. Daniela Hradecká, školní inspektorka

Mgr. Bc. Daniela Hradecká v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Borůvková v. r.

Mgr. Ing. Erika Postolková, školní inspektorka

Mgr. Ing. Erika Postolková v. r.

V Praze 29. listopadu 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Iveta Rechcíglová,
ředitelka školy

Mgr. Iveta Rechcíglová v. r.

V Cítově 10. prosince 2019